

4.1 Umberto Eco laiškas anūkui

Perskaitykite vieno žymiausių šiuolaikinių rašytojų, mokslininko ir filosofo Umberto Eco laišką, atlikite užduotis ir atsakykite į klausimus.

Mano mielas anūke,

aš nenorėčiau, kad šis kalėdinis laiškas skambėtų pernelyg pamokslaujančiai ir teigtų meilę artimam, tėvynei, žmonijai ir kitiems panašioms dalykams. Tu šito nesiklausytumei (tu jau suaugęs, o aš jau per senas), kadangi vertybių sistema pakito tiek, kad mano rekomendacijos gali būti bevertės.

Taigi, aš tau noriu duoti tik vieną patarimą, kuris gali praversti tavo praktikoje dabar, kai tu naudojiesi savo planšete. Aš nepatarsiu tau tuo neužsiimti iš baimės pasirodyti kvailu seniui. Aš juk ir pats ja naudojuosi. Aš norėčiau pakalbėti su tavimi apie ligą, kuri pakirto tavo ir ankstesnę kartą, kuri jau mokosi universitetuose. Aš kalbu apie atminties praradimą.

Tai tiesa, kad jeigu tu norėsi sužinoti, kas toks Karolis Didysis arba kur yra Kuala-Lumpūras, tai tu galėsi paspausti mygtuką ir sužinoti visa tai iš interneto. Daryk tai, kada tau to reikia, bet, gavęs žinią, pasistenk įsiminti jos turinį, kad neieškotum antrąkart, kai tau to prireiks, pavyzdžiui, mokykloje.

Blogai yra tai, kad suvokimas, jog kompiuteris galės bet kada atsakyti į tavo klausimą, slopina tavo norą įsiminti informaciją.

Atmintis tai lyg tavo kojų raumenys. Jeigu tu nustoji treniruoti ją, ji taps ištižusi ir tu pavirsi idiotu.

Štai kur slypi mano receptas. Kiekvieną rytą išmok kokį nors trumpą eilėraščių, kaip jus versdavo daryti vaikystėje. Galima surengti geriausios atminties varžybas su draugais. Jeigu tau nepatinka poezija, gali kaip pavyzdį įsiminti futbolo komandų sudėtį.

Tai atrodo žaidimas, taip, tai ir yra žaidimas, bet tu pamatysi, kaip tavo galva prisipildo personažų, istorijų ir pačių įvairiausių prisiminimų. <...>

Smegenys – tai toks kompiuteris, kuris visada su tavimi, jų galimybės plečiasi pratimų metu, o tavo stalinis kompiuteris ilgai padirbęs praranda greitį ir po kelių metų jam reikalinga pamaina. O tavo smegenys gali tau išstarnauti iki 90 metų, ir būnant 90-ies, jeigu tu jas treniruosi, tu atsiminsi daugiau, nei atsimeni dabar.

Ateis diena ir tu pasensi, bet tu jausi, kad nugyvenai tūkstantį gyvenimų, lyg būtum dalyvavęs Vaterlo mūšyje, stebėjęs Cezario nužudymą, pabuvojęs toje vietoje, kur Bertoldas Švarcas, bandydamas gauti auksą, maišė įvairias medžiagas ir atsitiktinai išradęs paraką išlėkė į orą (ir taip jam ir reikia!).

O kiti tavo draugai, nesiekiantys praturtinti savo atminties, nugyvens tik vienintelį savo gyvenimą, monotonišką ir be didelių emocijų.

4.1 Umberto Eco laiškas anūkui

Klausimai ir užduotys

1. Ko rašydamas šį laišką U. Eco nenorėtų?
2. Apie kokią šiuolaikinę ligą jis nori papasakoti savo anūkui?
3. Kokią blogybę laiško autorius įžvelgia kompiuteriuose? Kodėl?
4. Savo žodžiais paaiškinkite U. Eco teiginį: „Atmintis – tai lyg tavo kojų raumenys.“
5. Savais žodžiais parašykite, kaip rašytojas siūlo „tuos raumenis“ lavinti? Kodėl jis mano, jog tai yra svarbu? Ar jūs jam pritariate? Savo atsakymą argumentuokite.
7. Kaip pasireiškia U. Eco pagarba ir tolerancija savo anūkui?
8. Gal žinote pratimų, žaidimų, užsiėmimų, kurie padeda lavinti atmintį? Pristatykite ir aptarkite juos su klasės draugais.

